

ירמיה פרק ב'

- 1. זכרתי לך חסד נעוריך**
- א. זכרתי מעשי החסד שעשיתם בצעירותכם.
- ב. זכרתי את החסד שעשיתי לעם ישראל כשבחרתי אותם לי לעם.
- ג. זכרתי את החסד שעשיתם שהלכתם אחרי במדבר והאמנתם בי.
- ד. זכרתי את החסד שעשיתם אחד לחבירו כשהייתם במדבר.
- 2. כל אוכליו יאשמו**
- א. כל אוכלי תרומה יענשו
- ב. הגוזלים ומכלים ממון ישראל יאשמו ויענשו
- ג. האוכלים חלה (ראשית תבואה) ישלמו קרן וחומש
- ד. האוכלים תרומה נחשבים גוזלי שבט הכהונה ולכן יחוייבו בקרן וחומש.
- 3. וילכו אחרי ההבל והבלו**
- א. ישראל הלכו אחרי ע"ז ונעשו בעצמם הבל שאבדו חשיבותם
- ב. הגויים שהלכו אחרי ע"ז נעשו בעצמם ע"ז (כמו המן)
- ג. מי שהולך אחרי תאוות העולם, מאבד ריח תורה ונעשה הבל
- ד. נתנו מבטחם במלכי גויים ולכן בטלה ממשלתם.
- 4. ולא אמרו איה ה' המעלה אותנו מארץ מצרים**
- א. כשבאו עליהם מלכי הגויים למלחמה לא התפללו אל ה'.
- ב. כשבאו עליהם מלכי גויים למלחמה לא הטיחו דברים כלפי מעלה איה ה', אלא אדרבה ציפו לישועתו.
- ג. ישראל הלכו אחרי ע"ז ולא עשו חשבון נפש, איך נעבוד ע"ז ואיה ה' שהעלנו מארץ מצרים, כלומר איך לא נלך אחרי ה'.
- ד. אפילו בשעה שעבדו ע"ז לא שכחו את ה' שאמר אנכי ה"א אשר הוצאתיך מארץ מצרים.
- 5. ארץ ערבה ושוחה**
- א. ארץ מדבר ומקום גומות ובורות
- ב. במישור שיש שם שיחים
- ג. ארץ שפירותיה ערבים וכולם מדברים עליה
- ד. ארץ של ערביים ארץ נמוכה
- 6. הכהנים לא אמרו איה ה'**
- א. הכהנים לא הוכיחו את העם איה ה' למה תעזבו אותי
- ב. אש ירדה משמים על המזבח, ולא הוצרכו לומר איה ה', שהרי ראו מעשיו
- ג. הכהנים לא התפללו, ולא אמרו "קדושה" איה מקום כבודו
- ד. הכהנים לא אמרו ה' אלא התפללו בעד העם
- 7. ותופסי התורה לא ידעוני**
- א. הרשעים שתפסו את החכמים ושמנו אותם בבור לא ידעו את ה'.
- ב. חכמי התורה לא רצו לדעת ולהכיר רוממות ה'
- ג. הנדיבים מחזיקי התורה, בעצמם לא עסקו בתורה
- ד. תלמידי הישיבה לא שקדו על לימודי ולא השיגו ידיעת התורה.
- 8. ועמי המיר כבודו**
- א. ישראל הגדילו כבודם (כמו את ה' האמרת היום)
- ב. ישראל הגדיל כבוד שמים
- ג. ישראל החליף כבודו, נתבטל כבוד ישראל
- ד. ישראל החליפו את אלוקים שהוא כבודם בע"ז
- 9. ושערו חרבו מאד**
- א. החרב שלו תגדל מאוד
- ב. יהיה בעולם סערה וחורבן גדול
- ג. תהיה עצירת גשמים, יסגרו שערי שמים, ויהיה יובש מאוד.
- ד. יעמדו שערות ראשם מרוב חרבות של אויבים.
- 10. שתיים רעות עשה עמי**
- א. א' עבדו ע"ז, ב' שפיקות דמים.
- ב. עזבו את ה', והלכו אחרי ע"ז שלא מועיל.
- ג. חטאו לשמים וגם בין אדם לחבירו.
- ד. עבדו ע"ז וביזו את התורה.

ד. אם תכסו את העבירות ולא תשובו, הנה לפני הכל גלוי וידוע.

17. שאפה רוח תאנתה מי ישיבנה

- א. הריחה ריח עצי תאנים ונדבק בה הריח
- ב. משכה אויר במרוצתה, כאילו דאגה מי יחזירנה למקומה.
- ג. שאפה ענין רצון ושאיפה, אם רוצה ריח עמל ויגיעה, אין דבר העומד בפני הרצון
- ד. כשהרוח נושבת בחוזק אי אפשר להשיבה

18. מנעי רגל מיחף

- א. אל תמנע רגלך מללכת לבית המדרש, כאילו יחף.
- ב. מנעי רגלך מללכת בגולה יחף (ע"י שתעשו תשובה)
- ג. למה לא תחלצו נעליכם, קבלו עליכם תשובה בחליצת נעליים
- ד. אם לא תשיבו תגרמו שהכהנים העובדים בלא נעליים במקדש יתבטלו מעבודתם

19. ובעת רעתם יאמרו קומה ויושיענו

- א. יאמרו לאלילים הושיענו
- ב. יאמרו למלכי אומות הושיענו
- ג. יאמרו למלך ישראל עשה בשביל שניצל מאויבינו
- ד. יפנו אל ה' שיושיעם

20. לשוא היכיתי את בניכם

- א. בחנם היכיתי בניכם, שהרי זה לא גרם לאבות לשוב.
- ב. בחנם יסרתי את הבנים, שהרי הבנים לא הבינו להטיב מעשיכם.
- ג. מדוע תתלוננו על עונש יסור הבנים, וכי לא בשביל העונות נענשו, וכי בחנם היכיתי.
- ד. בגלל שעבדתם אלילי שוא, לכן הכיתי את בניכם.

21. גם בכנפיך נמצאו דם נפשות אביונים

- א. מצוות ציצית שעשיתם היה ממון גזל שגולתם אביונים
- ב. גם שכלפי חוץ הראתם כאילו מקיימים כל המצוות (ציצית שקולה כנגד כל המצוות) אבל יודע אני שרוצחים הייתם אביונים עם לבישת הציצית.
- ג. על בגדיכם היו כתמי דם של אביונים חפים מעוון שאתם הרגתם, בגלל שהוכיחו אתכם.
- ד. אביונים שמתו ברעב מפני שלא נתתם להם צדקה, הרי הדם בתוך כנפיך. (הממון שבכיסך)

11. עליו ישאגו כפירים

- א. נביאים יוכיחום לשוב.
- ב. רשעים מישראל יאיימו על הנביאים שלא יוכיחום
- ג. מלכי אומות יאיימו על ישראל
- ד. על חורבן ישראל יבכו הנביאים

12. ועתה מה לך לדרך מצרים

- א. למה אתם חוזרים לגור במצרים, והרי אסור לגור במצרים
- ב. למה תעזבו את ה' ותבטחו על מלכי מצרים
- ג. למה תלמדו ממעשי המצרים המתועבים (כמעשה ארץ מצרים לא תעשו)
- ד. וכי מדמים אתה שע"י שתסרו עם המצרים תתעשרו מזה.

13. ולא פחדתי אליך נאם ה'

- א. לא פחדתי על ענין ישראל (העלמתי עיני מהם)
- ב. לא גרמתי לך פחדים (וא"כ למה תעזבני)
- ג. לא אתן פחדך על הגויים, הפחד שלי לא ינתן לך להפחיד הגויים)
- ד. יראת שמים הפחד ממני לא היה לישראל

14. כי מעולם שברתי עולך

- א. נטלתי מישראל כל ממשלה ושלטון על הגויים
- ב. מתמיד שברתי עול הגויים מעל ישראל
- ג. מעולם ציפיתי שתקבלי עול מלכותי
- ד. שברתי עול הפרנסה מעליכם (ירד מן משמים) ויכולתם לעבוד את ה'

15. ואנכי נטעתך שורק

- א. נטעתך מענפי גפן משובח
- ב. אני נתתי בך יצר הרע (שורק ומפתה)
- ג. בנית לך בית המקדש (ע"ש ניסוך היין)
- ד. הבאתי אתכם ונטעתי אתכם בארץ ישראל מקום גפן ותאנה

16. כי אם תכבסי בנתר ותרבי לך בורית נכתם עונך

- א. אם תעשו תשובה יתכפר לכם העוונות
- ב. התשובה לא תועיל להסיר כתם העון
- ג. אם תחזרו בתשובה, א"כ העוונות יהפכו לזכויות (נכתם כמו כתם אופיר - זהב)

- ג. למה תזלזלו עצמכם מאוד...
- ד. כמה ירבה התורה שתלמדו לתלמידים (כמו יזל מים מדליו)

22. מה תזלי מאוד

- א. למה תלכי (לשון אזלא) מאוד בדרך לא טובה
- ב. אם תלכו בחוקותי, ותשנו מאוד דרכיכם...